

**LUNDS
KOMMUN**

Energimyndigheten

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

**tillväxt
verket**

FORMAS

Klimatkontrakt 2030

MELLAN LUNDS KOMMUN OCH MYNDIGHETERNA
ENERGIMYNDIGHETEN, VINNOVA, FORMAS OCH TILLVÄXTVERKET
SAMT VIABLE CITIES

11 DECEMBER 2020

ViableCitiesTM
Smart, sustainable and attractive.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
1 Syftet med Klimatkontrakt 2030.....	3
2 Parter	3
3 Kommunens åtaganden	3
3.1 Kommunens klimatmål.....	3
3.2 Strategi	4
3.3 Organisation och ledning (Governance)	4
3.4 Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare/civilsamhället – hänvisning till utvecklingsprojekt 4.1.	5
3.5 Klimatinvesteringsplan/climate city deficit/finansiering – hänvisning till utvecklingsprojekt i 4.2.....	5
3.6 Digitalt stöd för genomförandet – hänvisning till utvecklingsprojekt i 4.3.....	6
3.7 Regionalt, nationellt och internationellt innovationsnav för klimatneutrala kommuner	6
3.8 Rapportering och uppföljning	7
4 Viable Cities åtaganden	7
4.1 Bättre regler	7
4.2 Innovationer	7
4.3 Samordnad finansiering	7
4.4 Uppbackning inför EU-finansiering	8
5 Myndigheternas åtaganden.....	8
5.1 Samordning kring lärdomar och regelverk.....	8
5.2 Forskning, innovationer och utveckling	9
5.3 Samordnad finansiering	9
5.4 Arbete med Europeiska investeringsprogrammet för forskning och innovation.....	9
6 Strategiska utvecklingsprojekt under 2021.....	9
6.1 Samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle.....	9
6.2 Långsiktig klimatinvesteringsplan och samhällsekonomiska effekter	9
6.3 Digitalt stöd till klimatomställningen.....	9
7 Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering	10
8 Kontraktet	10
Bilaga till Klimatkontrakt 2030	12

Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram med uppdraget är att snabba på omställningen till klimatneutrala och hållbara städer till 2030, med digitalisering och medborgarengagemang som möjliggörare. Programmet får stöd i en gemensam satsning av Vinnova, Energimyndigheten och Formas. KTH är värdorganisation för Viable Cities.

1 Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med detta Klimatkontrakt är att öka tempot i klimatomställningen i städer inom ramen för Agenda 2030 och samtidigt bidra till återhämtningen i svensk ekonomi i kölvattnet av coronapandemin. Klimatkontraktet uttalar parternas avsikt att höja ambitionen inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Klimatkontraktet ger även Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städers klimatomställning. Detta ska uppnås genom ömsesidiga och långsiktiga åtaganden om insatser från de undertecknande statliga myndigheternas och kommunens sida enligt följande.

2 Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Lunds kommun.
- Myndigheterna: Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Verket för innovationssystem (Vinnova), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad (Formas) och Tillväxtverket.
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

3 Kommunens åtaganden

3.1 Kommunens klimatmål

Lunds kommuns hållbarhetspolicy, antagen 2020-08-27, tydliggör Lunds kommuns förhållningssätt till Agenda 2030 och de globala målen samt definierar principer för hållbar utveckling. Policyn är en vägledning i förverkligandet av kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

- Lunds kommun är ledande inom hållbar utveckling
- Kommunkoncernen arbetar med ständiga förbättringar och utvecklar hållbarhetsarbetet med hög kunskapsnivå
- Kommunkoncernen arbetar innovativt, målinriktat och systematiskt för en hållbar utveckling
- Kommunkoncernen samverkar aktivt med andra offentliga aktörer, lärosäten, näringslivet och civilsamhället för att utveckla det hållbara samhället
- Kommunkoncernen arbetar transparent och kommunicerar såväl internt som externt för att engagera medborgare och medarbetare i Lunds kommun

Policyn konkretiseras i kommunens program och planer som exempelvis program för social hållbarhet och program för ekologiskt hållbar utveckling.

Lunds program för ekologiskt hållbar utveckling, LundaEko II aktualiserades 2017-10-26 och innehåller den övergripande målsättningen för kommunens klimat- och miljöarbete och utgår ifrån Nationella miljö kvalitetsmål, Agenda 2030, Lunds vision och kommunens ledningsprocess. Klimatmålet för Lund som geografiskt område är:

- Utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent till 2030 jämfört 1990 och vara nära noll 2050.

LundaEko revideras och nya miljö- och klimatmål föreslås till 2030. Förslaget innehåller bland annat följande övergripande mål (OBS! Ej politiskt beslutade vid Klimatkontraktets tecknande och kan komma att ändras):

- År 2030 är Lund en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring¹. (Mål 3)
- Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska, jämfört med 2010, minska med minst 80% till 2030. (Mål 3.1)
- År 2030 är Lunds kommun en föregångare och förebild inom hållbar stads- och landsbygdsutveckling. (Mål 4)
- Lunds kommun har år 2030 etablerat sig som en föregångare inom cirkulärt och klimatneutralt byggande. (Mål 4.1)
- År 2030 konsumerar och produceras det mer cirkulärt i Lunds kommun. Det ska vara lätt att göra rätt. (Mål 1)

Lunds kommun har skrivit under **Borgmästaravtalet 2030** för klimat och energi (2015-10-07). Kommunen förbinder sig att ha ambitiösa klimatmål, strategier för minskade utsläpp och klimat Anpassning samt att rapportera framsteg i arbetet enligt en global standard.

3.2 Strategi

För att nå målen säkerställer Lunds kommun genom LundaEko-processen att programmet genomförs på ett effektivt sätt. Koncernövergripande handlingsplaner såsom energiplan, avfallsplan och strategin för ett miljöanpassat transportsystem, LundaMaTs bidrar till att nå beslutade klimatmål. Översiktsplanen har tydliga hållbarhets- och klimatmål som bidrar till hållbar planering av staden. Utöver detta har Lunds kommun bland annat ett ramverk för gröna obligationer som är vägledande för hållbara investeringar.

Kommunen arbetar aktivt med externa aktörer genom samverkan, nätverk och extern finansiering för att engagera alla delar av vårt samhälle i arbetet med att nå klimatmålen.

3.3 Organisation och ledning (Governance)

Kommunen har genom sina olika roller- som lokal demokratisk företrädare, planmyndighet, tillsynsmyndighet, mark- och fastighetsägare, huvudman för skolor etcetera en viktig roll att leda klimatomställningen. Lunds kommuns helägda bolag är sedan december 2019 samlade i en bolagskoncern under moderbolaget Lunds Rådhus AB. Det möjliggör en tydligare styrning och ett enhetligt miljö- och klimatarbete.

Lunds kommun var 2018 först i landet med att inrätta ett lokalt klimatpolitiskt råd. Rådet består av representanter från Lunds universitet och SLU och dess uppdrag är att granska kommunens arbete för minskad klimatpåverkan och klimatanpassning. Rådet ska också föreslå förbättringar som bidrar till att kommunen når sina klimatmål i en årlig rapport som de överlämnar till kommunstyrelsen.

¹ Med klimatneutralitet är vår utgångspunkt det geografiska området Lunds kommun. De territoriella utsläppen av växthusgaser ska minimeras. Fossila bränslen fasas ut och övriga utsläpp minimeras. Återstående utsläpp hanteras med kolsänkor inom kommunens gränser. Lunds kommun använder sig inte av compensation utanför kommunens gränser.

Dialog och samverkan är en naturlig del av Lunds kommuns styrning. Några exempel är Lunds ungdomspolitik med ungdomsombud och ungdomsting vilket ger unga möjlighet att göra sin röst hörd och påverka beslut. Det kommunala studentrådet är ett annat viktigt forum för dialog mellan kommunpolitiker och studenter vid Lunds universitet.

Lunds kommun tar en ledande roll i arbetet med att engagera hela staden och alla viktiga intressenter i klimatomställningen. Inom det pågående projektet Klimatneutrala Lund 2030 analyseras vilka nya arbetssätt som kan krävas för att nå nya nivåer i detta arbete.

3.4 Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare/civilsamhället – hänvisning till utvecklingsprojekt 4.1.

Lunds kommun har en bred uppbackning från ovanstående aktörer när det kommer till att ta sig an klimatutmaningen på allvar och samverkar genom nätverk och projekt. Några exempel redovisas nedan:

- Lunds kommun samverkar med näringslivet, bland annat genom innovationsplattformen Future by Lund som drivs av Lunds kommun tillsammans med partners från universitet, organisationer och näringsliv.
- Lunds Klimatallians samlar företag som arbetar aktivt med klimatfrågan i ett nära samarbete med Lunds universitet och Lunds kommun. Genom klimatalliansen har ett 20-tal företag åtagit sig att bidra till att nå Lunds klimatmål.
- Lunds kommun arbetar i nära samverkan med Lunds universitet för att utveckla Lund till ett levande, ledande och attraktivt kunskapscentrum. Samverkansavtalet från 2019 fastställer att kommunen och universitetet ska driva utvecklingen tillsammans inom stadsutveckling, näringsliv och innovationssystem samt studentsamverkan. Det lokala klimatpolitiska rådet, den gemensamma Hållbarhetsveckan, Miljöbron Skåne och en rad gemensamma forskningsprojekt är exempel på ett väl utvecklat samarbete.
- Lunds kommun har en överenskommelse med idéburen sektor. Överenskommelsen bidrar till att öka föreningars, organisationers samt enskilda Lundabors engagemang och medverkan i demokratiska processer och samtal.

Kommunen utvecklar former för samverkan med medborgare, näringsliv och akademi inom ramen för Klimatkontraktet och projektet Klimatneutrala Lund 2030.

3.5 Klimatinvesteringsplan/climate city deficit/finansiering – hänvisning till utvecklingsprojekt i 4.2.

Lunds kommun ser klimatomställningen som en möjlighet för grön återhämtning av samhället och kommer att initiera arbetet med att ta fram en klimatinvesteringsplan. Inom hållbara finanser utvecklar kommunkoncernen arbetet med gröna obligationer och hållbara finansieringsformer.

3.6 Digitalt stöd för genomförandet – hänvisning till utvecklingsprojekt i 4.3.

Lund har ett väl utbyggt sensornätverk för att underlätta IoT-lösningar i den smarta staden. Utvecklingsarbete pågår för att utveckla en digital tvilling för staden och stärka arbetet med GIS-analys i den fysiska planeringen. I Lunds näringsliv finns flera ledande företag inom området smarta städer och digitalisering.

Lunds kommun kommer att använda sig av digitala verktyg för att tillsammans med andra näringslivsaktörer påskynda utvecklingen för att bli en klimatneutral stad 2030. Några av utvecklingsområdena är visualisering av mål, åtgärder och data samt stöd för dialog och medborgar-engagemang.

3.7 Regionalt, nationellt och internationellt innovationsnav för klimatneutrala kommuner

Lund har unika tillgångar med Sveriges största forskningsanläggningar European Spalliations Source (ESS) och MAX IV-laboratoriet. De kommer att bidra till världsledande forskning inom material-, energi- och miljövetenskap. Anläggningarna bidrar även till den stadsutveckling som sker i nordöstra Lund med forskarbyn Science Village och Brunnsnög där innovativa och nyskapande lösningar testas i full skala. Ett exempel är "forskningen värmer staden" genom att restvärmen från forskningsanläggningarna tas till vara i det lågtempererade fjärrvärmesystemet.

Lund har en lång tradition av innovation och starka nätverk mellan universitet, offentlig sektor, näringsliv och samhället i övrigt. Regionen är dynamisk och det finns starka innovationsmiljöer såsom Ideon Science Park, Medicon Village och en rad inkubatorer som bidrar till att forskningsresultat skapar tillväxt och nya företag.

Genom att erbjuda stadens infrastruktur och verksamheter som testbädd bidrar kommunen till utveckling av nya och innovativa lösningar inom energiteknik, IoT, transport- och mobilitetslösningar.

Lund är en internationell stad och har ett väl utvecklat samarbete med andra städer genom nätverk och projekt. Genom samarbete med GreenTech Village/ Cleantech Scandinavia stärker Lund sin position som ett internationellt nav för innovativa bolag inom energi och miljöteknik.

På den regionala arenan är Lund tillsammans med Malmö och Helsingborg viktiga parter i innovationsarbetet. Genom FIRS – forsknings- och innovationsrådet i Skåne samlas näringsliv, akademi och offentlig sektor för att samordnat driva arbetet inom bland annat smarta hållbara städer. I det gränsöverskridande samarbetet Greater Copenhagen, där regioner och kommuner på svensk och dansk sida samarbetar, har en Green Charter tagits fram för att gemensamt utveckla regionen mot en hållbar tillväxt.

Klimatkontraktet med Viablcities kommer att bidra till att stärka Lunds arbete och roll som innovationsnav såväl regionalt som nationellt och internationellt.

3.8 Rapportering och uppföljning

Uppföljning av klimatmålen i LundaEko görs genom en årlig miljöredovisning/hållbarhetsredovisning till kommunfullmäktige.

Lunds kommun följer upp och åiterrapporterar arbetet inom Borgmästaravtalet 2030 till CDP:s och ICLEI:s globala rapporteringsplattform för städer. 2020 fick kommunen högsta betyg (A-listade) för sin rapportering vilket bekräftar att Lund är internationellt ledande i sitt klimatarbete.

4 Viablcities åtaganden

Innovationsprogrammet Viablcities genomförs i bred samverkan, för att bidra till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 som en del i det svenska åtagandet att uppfylla mål i Agenda 2030 och Parisavtalet. I detta ingår att vara internationella föregångare i städers omställning.

Viablcities arbetar med en bredd av aktörer på tvärs över vetenskapliga discipliner, branscher och samhällssektorer. Det kopplar samman excellenta forskningsmiljöer med stora och små företag inom en rad branscher samt offentliga verksamheter och civilsamhällesorganisationer.

Inom ramen för den roll som Viablcities har som strategiskt innovationsprogram kommer programmet att verka för följande:

4.1 Bättre regler

Viablcities har för avsikt att skapa ett kompetensstöd med tillhörande policylabb för att ge kommunen bättre överblick avseende nuvarande och kommande svensk och europeisk lagstiftning, regler och normer av relevans för städers klimatomställning. Detta innefattar processtöd för förändring av regelverk och normer för att i praktiken underlätta klimatomställningen.

4.2 Innovationer

För att underlätta för kommunen att implementera innovationer som påskyndar klimatomställningen, kommer Viablcities att bidra med kompetensnätverk och processtöd, bland annat genom att engagera andra strategiska innovationsprogram i den fortsatta utvecklingen av Klimatkontrakt 2030, framför allt inom mobilitet, energi, byggd miljö, cirkulär ekonomi och digitalisering.

4.3 Samordnad finansiering

Viablcities kommer på följande sätt understödja kommunens behov av finansiering av klimatomställning och verka för samarbete och synergi mellan myndigheter som finansierar klimatomställning och hållbar stadsutveckling.

- 4.3.1** Viable Cities genomför en utlysning runt årsskiftet 2020/2021 med syfte att finansiera fortsatt arbete med Klimatkontrakt 2030. Kommunen är välkommen att söka stöd för medverkan i utvecklingen av ett missionsdrivet klimatarbete.
- 4.3.2** Viable Cities samarbetar med Tillväxtverket som förvaltande myndighet av Europeiska Regionala Utvecklingsfonden i Sverige och de insatser som finns öronmärkta för hållbar stadsutveckling i syfte att skapa synergi med Klimatkontrakt 2030.
- 4.3.3** Viable Cities har genom Rådet för Hållbara Städer startat ett samarbete för att skapa synergi mellan statliga myndigheters bidrag till städers klimatomställning och Klimatkontrakt 2030. Myndigheterna avser att utveckla samordningen kring de olika insatser som pågår inom området hållbar stadsutveckling, se 5.3 Samordnad finansiering.
- 4.3.4** Viable Cities samarbetar med Kommuninvest och Europeiska Investeringsbanken EIB i syfte att utveckla former för att förstärka den långsiktiga finansieringen av kommunens klimatinvesteringsplan.

4.4 Uppbackning inför EU-finansiering

Om kommunen har för avsikt att söka finansiering från Europeiska Investeringsprogrammet för Forskning och Innovation Horisont Europas nya finansiella instrument utifrån mission "100 Climate Neutral Cities by 2030" kommer Viable Cities att utifrån programmets roll och kompetens stödja ansökningsarbetet.

5 Myndigheternas åtaganden

Myndigheterna ställer sig bakom det missionsdrivna arbetet som syftar till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 och tillhandahåller en ram för samverkan genom det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

Myndigheterna har för avsikt att samarbete kring följande utveckling under 2021 för att understödja kommunernas klimatomställning:

5.1 Samordning kring lärdomar och regelverk

Myndigheterna avser att utveckla samordningen mellan berörda svenska myndigheter och skapa förutsättningar för en proaktiv dialog och missionsorienterat lärande kring policyutveckling och kommande regelverk inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

5.2 Forskning, innovationer och utveckling

Genom utlysningar av medel tillhandahåller myndigheterna finansiering för utveckling och systeminnovation.

5.3 Samordnad finansiering

Myndigheterna avser att utveckla samordningen kring de olika insatser som pågår inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

5.4 Arbete med Europeiska investeringsprogrammet för forskning och innovation

Myndigheterna arbetar på flera sätt med att understödja svenskt deltagande i EU:s kommande investeringsprogram Horisont Europa, bland annat kopplat till missionen klimatneutrala städer 2030.

6 Strategiska utvecklingsprojekt under 2021

Under 2021 kommer följande strategiska utvecklingsprojekt att bedrivas inom Viable Cities Transition Lab i samverkan med övriga kommuner, med syfte att vid den kommande revideringen av Klimatkontrakt 2030 kunna vidareutveckla innehållet i kontraktet.

6.1 Samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle

Viable Cities och kommunen utvecklar former för samverkan mellan lokala aktörer för att vidareutveckla och förverkliga ambitionerna i klimatkontraktet, med särskild betoning på medborgar-engagemang.

6.2 Långsiktig klimatinvesteringsplan och samhällsekonomiska effekter

Kommunen har för avsikt att tillsammans med Viable Cities arbeta fram en klimatinvesteringsplan med ett 2030-perspektiv, omfattande såväl kommunala investeringar som de investeringar som sker utanför den kommunala sektorn. Syftet med denna är att bidra både till klimatomställningen och till återhämtning i ekonomin. Investeringsplanen ska kunna ligga till grund för diskussioner om finansiering av klimatinvesteringar. Den ska också kunna stödja den lokala näringspolitiken genom att visa på framtida affärsmöjligheter.

6.3 Digitalt stöd till klimatomställningen

Viable Cities och kommunen utvecklar former för att använda digitala verktyg för att underlätta samskapande mellan aktörer och vägleda beslut om klimatinvesteringar.

7 Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering

Viable Cities och kommunen är överens om att genomföra en årlig uppföljning av kommunens resultat inom ramen för Klimatkontrakt 2030. Viable Cities tar fram underlag för en årlig uppföljning på kommunal och nationell nivå.

8 Kontraktet

Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, så som de formuleras ovan, ska gälla för 2021. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Klimatkontrakt 2030

Parterna är överens om dessa gemensamma åtaganden, så som de formuleras ovan, ska gälla för 2021. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Stockholm, den 11 december 2020

.....
Philip Sandberg, kommunstyrelseordförande
Lunds kommun

.....
Olga Kordas, programchef
Viable Cities

.....
Robert Andrén, generaldirektör
Energimyndigheten

.....
Darja Isaksson, generaldirektör Vinnova

.....
Ingrid Petersson, generaldirektör Formas

.....
Gunilla Nordlöf, generaldirektör
Tillväxtverket

Bilaga till Klimatkontrakt 2030

Denna bilaga ska innehålla en mer utförlig information om kommunens planer för klimatomställningen, kommunens åtaganden och nationella myndigheters stöd för genomförandet. Bilagan bör omfatta högst 10 sidor.

1 Kommunens klimatmål

Lunds kommuns hållbarhetspolicy, antagen 2020-08-27, tydliggör kommunkoncernens förhållningssätt till Agenda 2030 och de globala målen samt definierar Lunds principer för hållbar utveckling. Policyn är en vägledning i förverkligandet av kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

- Lunds kommun är ledande inom hållbar utveckling
- Kommunkoncernen arbetar med ständiga förbättringar och utvecklar hållbarhetsarbetet med hög kunskapsnivå
- Kommunkoncernen arbetar innovativt, målinriktat och systematiskt för en hållbar utveckling
- Kommunkoncernen samverkar aktivt med andra offentliga aktörer, lärosäten, näringslivet och civilsamhället för att utveckla det hållbara samhället
- Kommunkoncernen arbetar transparent och kommunicerar såväl internt som externt för att engagera medborgare och medarbetare i Lunds kommun

Policyn konkretiseras i kommunens program och planer som exempelvis program för social hållbarhet och program för ekologiskt hållbar utveckling.

Lund har även en historik av att sätta modiga och ambitiösa mål, och att sedan uppnå dem:

- År 2009 undertecknade Lunds Kommunfullmäktiges Borgmästaravtalet, som är en av Europeiska Kommissionen lanserad överenskommelse om att gå längre än EU inom klimat- och energiområdet.
- Redan året efter, 2010, beslutade Lunds kommun om ett mycket ambitiöst klimatmål: Att utsläppen av växthusgaser inom Lunds kommun skulle halveras mellan 1990 och 2020. Ny statistik visar att detta mål uppnåddes redan två år i förväg! Utsläppen hade minskat med 50 procent redan år 2018.

Genom det andra Borgmästaravtalet som sträcker sig fram till 2030 har vi åtagit oss att minska utsläppen med 80 procent till år 2030, dvs samma mål som vi har i LundaEko II.

LundaEko II är Lunds kommuns program för ekologiskt hållbar utveckling 2014-2020 som innehåller den övergripande målsättningen för kommunens klimat- och miljöarbete och utgår ifrån Nationella miljö kvalitetsmål, Agenda 2030, Lunds vision och kommunens ledningsprocess. Detta program har reviderats för att omfatta tiden fram till 2030 och är för närvarande ute på remiss. OBS! Detta innebär att nedanstående mål inte är politiskt beslutade vid Klimatkontraktets tecknande (december 2020) och kan komma att ändras. Förslaget omfattar bland annat följande övergripande mål:

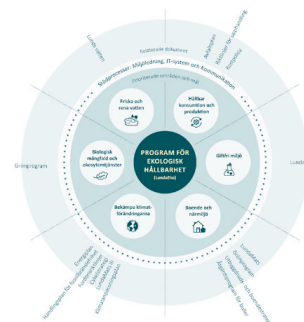
- År 2030 är Lund en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring (Mål 3)
- Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska, jämfört med 2010, minska med minst 80% till 2030 (Mål 3.1)
- Den fysiska miljön i Lunds kommun ska utformas så att sårbarheten för risker kopplade till pågående klimatförändringar ska minska mellan 2020 och 2030. (Mål 3.6)
- År 2030 är Lunds kommun en föregångare och förebild inom hållbar stads och landsbygdsutveckling.(Mål 4)
- Lunds kommun har år 2030 etablerat sig som en föregångare inom cirkulärt och klimatneutralt byggande (Mål 4.1)
- År 2030 konsumerar och produceras det mer cirkulärt i Lunds kommun. Det ska vara lätt att göra rätt. (Mål 1)
- Till 2030 ska de årliga konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser i Lund minska till fem ton per invånare, varav kommunkoncernen får stå för max 0,3 ton.(Mål 1.3)
- Inom LundaEko II finns också mål för hur kommunen ska arbeta med anpassning och minska sårbarheten för risker kopplade till pågående klimatförändringar (Mål 3.6-7)

2 Strategi

För att nå målen arbetar Lunds kommun i en mängd olika parallella processer. I Lundaeko tydliggörs de övergripande målen genom delmål och en tydlig ansvarsfördelning. Samtliga mål är SMARTA. LundaEko-processen som illustreras nedan är den interna process som säkerställer att programmet genomförs på ett effektivt sätt. Uppföljning görs genom en årlig hållbarhetsredovisning till KF.

De planer, riktlinjer och strategier som bidrar till måluppfyllelsen av "Bekämpa Klimatförändringarna" är:

- LundaMaTS III, kommunens plan för Miljöanpassade transporter, vilken vi arbetat aktivt med sen år 2000.
- Ramverket för Gröna obligationer
- Handlingsplanen för fossilbränslefrihet
- Fordonsriktlinjerna
- Cykelstrategin
- Energiplanen
- Klimatanpassningsplanen

Ytterligare bidragande till målet är också översiktsplanprocessen och kommunens policy för hållbar utveckling.

LundaEko II utgår ifrån Agenda 2030 och därför kommer Agenda 2030 att genomsyra hela genomförandeprocessen.

Kommunen arbetar även aktivt med externa aktörer genom samverkan, nätverk och extern finansiering för att engagera alla delar av vårt samhälle i arbetet med att nå klimatmålen.

3 Organisation och ledning ("Governance")

Lunds kommun kommer att fortsätta utveckla arbetet med att engagera hela staden och alla viktiga intressenter i klimatsomställningen. Inom det pågående projektet Klimatneutrala Lund 2030 kommer nya arbetssätt att analyseras. Genom att engagera nyckelaktörer från kommunala bolag, näringsliv, forskningsinstanser såsom ESS och universitetet, skapas ett driv i frågan som gör det möjligt att öka takten i arbetet mot ett klimatneutralt Lund. När fler aktörer vill vara med och dela på kommunens ledartröja får vi ett brett arbete där samverkan gynnas både akademi, näringsliv, medborgare och klimatet.

Kommunen har genom sina olika roller – som lokal demokratisk företrädare, planmyndighet, tillsynsmyndighet, mark- och fastighetsägare, huvudman för skolor etc – en viktig roll att leda klimatomställningen. Lunds kommuns helägda bolag är sedan december 2019 samlade i en bolagskoncern under moderbolaget Lunds Rådhus AB. Det möjliggör en tydligare styrning och ett enhetligt miljö- och klimatarbete.

Lunds kommun var 2018 först i landet med att inrätta ett lokalt klimatpolitiskt råd. Rådet består av representanter från akademien och dess uppdrag är att granska kommunens arbete för minskad klimatpåverkan och klimatanpassning. Rådet ska också föreslå förbättringar som bidrar till att kommunen når sina klimatmål, och de överlämnar årligen en rapport till kommunstyrelsen.

Dialog och samverkan är en naturlig del av Lunds kommuns styrning. Några exempel på det är Lunds ungdomspolitik med ungdomsombud och ungdomsting vilket ger unga möjlighet att göra sin röst hörd och påverka beslut. Det kommunala studentrådet är ett annat viktigt forum för dialog mellan kommunpolitiker och studenter vid Lunds universitet.

Lunds kommun tar en ledande roll i arbetet med att engagera hela staden och alla viktiga intressenter i klimatomställningen. Inom det pågående projektet Klimatneutrala Lund 2030 analyseras vilka typer av nya arbetssätt som kan krävas för att nå nya nivåer i detta arbete.

4 Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare/civilsamhälle

Lunds kommun har en bred uppbackning från ovanstående aktörer när det kommer till att ta sig an klimatutmaningen på allvar och samverkar aktivt genom nätverk och projekt. Några exempel redovisas nedan:

- Politiskt är Lund -och har länge varit- en modig stad som vågar sätta ambitiösa mål inom klimatområdet (se ovan). Politiken står även bakom satsningen på Klimatneutralt Lund 2030, medfinansieringen till projektet är beslutad av Kommunstyrelsens miljö- och hälso-utskott, och avsiktsförklaringen med Viable Cities är undertecknad av kommunstyrelsens ordförande Philip Sandberg.
- Lunds kommun har en aktiv samverkan med näringslivet, bland annat genom innovationsplattformen Future by Lund. Future by Lund verkar för smarta och hållbara lösningar för växande städer, byar och de människor som bor där. En grundläggande tanke är att de som bor och verkar i staden och byn spelar en avgörande roll för hur den fungerar. Future by Lund består därför av Lunds Kommun och partners från universitet, organisationer och

näringsliv. Future by Lund leds av Lunds Kommun och är en del av Näringslivskontoret. Arbetet finansieras av Vinnova, Lunds kommun och deltagande partners.

- Genom Lunds Klimatallians skapas möten mellan klimat- och affärsnyttta. I nätverket samlas företag som arbetar aktivt med klimatfrågan samt hållbar utveckling i stort och ser värdet med att dela kunskap. Klimatalliansen består idag av ett 25-tal medlemmar från olika branscher som vill vara en del av samhällsutvecklingen. Mixen av företag och ett nära samarbete med Lunds universitet och Lunds kommun gör nätverket till en spännande grogrund för innovationer och nya samarbeten.
- Lunds kommun har ett avtal med Lunds Universitet om samverkan inom miljö- och klimatfrågor samt stadsutveckling och innovation. Kommunen har även en kommunforskare finansierad av Formas med särskilt fokus på klimatfrågor och i arbetet med Klimatneutrala Lund 2030 medverkar både universitet, näringsliv och ideell sektor.
- Lunds kommun har vidare ett unikt utgångsläge med möjligheter till samverkan med forskningsanläggningarna ESS och MAX IV vilka kommer att bidra till världsledande forskning inom material-, energi- och miljövetenskap.
- Genom Miljöbron får studenter uppdrag direkt av näringslivet inom miljö- och klimatrelaterade frågor. Det finns också ett särskilt kommunalt studentråd där studentkårerna och representanter för de folkvalda partierna diskuterar frågor som är av stor vikt för respektive parter, miljö- och klimat samt hållbar utveckling är en återkommande punkt på dagordningen.
- Genom Hållbarhetsveckan engageras medborgarna årligen, men även i det löpande utvecklingsarbetet är medborgardialog ett självklart verktyg. Lunds kommun har också pågående projekt där vi samarbetar med idrottsföreningar i miljö- och klimatarbetet.

Kommunen utvecklar även nya former för samverkan med medborgare, näringsliv och akademi inom ramen för Klimatkontraktet och projektet Klimatneutrala Lund 2030.

5 Klimatinvesteringsplan

Lunds kommun ser klimatomställningen som en möjlighet för grön återhämtning av samhället och kommer att initiera arbetet med att ta fram en klimatinvesteringsplan. Inom hållbara finanser utvecklar kommunkoncernen arbetet med gröna obligationer och hållbara finansieringsformer. Lund har även tagit fram en koldioxidbudget utifrån Kevin Andersons modell.

Lunds kommun har för avsikt att, med stöd från Viable Cities och i dialog med några av de medverkande städerna, arbeta fram en klimatinvesteringsplan med ett 2030-perspektiv, omfattande såväl kommunala investeringar som de investeringar som sker utanför den kommunala sektorn. Syftet med denna är att bidra både till klimatomställningen och till återhämtning i ekonomin. Investeringsplanen ska kunna ligga till grund för diskussioner om finansiering av klimatinvesteringar. Den ska också kunna stödja den lokala näringspolitiken genom att visa på framtida affärsmöjligheter.

6 Digitalt stöd för genomförandet

Lund har ett väl utbyggt sensornätverk för att underlätta IoT-lösningar i den smarta staden. Utvecklingsarbete pågår för att utveckla digital tvilling och stärka arbetet med GIS-analys i den

fysiska planeringen. I Lunds näringsliv finns flera ledande företag inom området smarta städer och digitalisering.

Lunds kommun kommer att använda sig av digitala verktyg för att tillsammans med andra näringslivsaktörer påskynda utvecklingen för att bli en klimatneutral stad 2030. Några av utvecklingsområdena är visualisering av mål, åtgärder och data samt stöd för dialog och medborgaren-gagemang.

Lunds kommun kommer att använda sig av digitalt stöd för att kommunicera, engagera och medvetandegöra medborgare och viktiga samhällsaktörer, men också för att försöka samla in åtgärder som görs på andra ställen än inom kommunen. Vi kommer också att tillsammans med andra städer inom Viable Cities att titta på vilka digitala verktyg som kan fungera som möjliggörare för klimatneutralitet.

7 Regionalt, nationellt och internationellt innovationsnav för klimatneutrala kommuner

Lund har en unik tillgång med forskningsanläggningarna European Spalliations Source (ESS) och MAX IV-laboratoriet. Dessa är Sveriges största forskningsanläggningar och kommer att bidra till världsledande forskning inom material-, energi- och miljövetenskap. Anläggningarna bidrar även till den stadsutveckling som sker i nordöstra Lund med forskarbyn Science Village och Brunns hög där innovativa och nyskapande lösningar testas i full skala. Ett exempel är "forskningen värmer staden" genom att spillvärmerna från forskningsanläggningarna tas till vara i det lågtempererade fjärrvärmesystemet.

Lund har en lång tradition av innovation och starka nätverk mellan universitet, offentlig sektor, näringsliv och samhället i övrigt. Regionen är dynamisk och det finns starka innovationsmiljöer såsom Ideon Science Park, Medicon Village och en rad inkubatorer som bidrar till att forskningresultat skapar tillväxt och nya företag.

Genom att erbjuda stadens infrastruktur och verksamheter som testbädd bidrar kommunen till utveckling av nya och innovativa lösningar inom energiteknik, IoT, transport- och mobilitetslösningar.

Lunds kommun är en internationell stad och har ett väl utvecklat samarbete med andra städer genom nätverk och projekt. Genom samarbete med GreenTech Village/ Cleantech Scandinavia stärker Lund sin position som ett internationellt nav för innovativa bolag inom energi och miljöteknik.

På den regionala arenan är Lund tillsammans med Malmö och Helsingborg viktiga parter i innovationsarbetet. Genom FIRS – forsknings- och innovationsrådet i Skåne samlas näringsliv, akademi och offentlig sektor för att samordnat driva arbetet inom bland annat smarta hållbara städer. Inom det gränsöverskridande samarbetet Greater Copenhagen, där regioner och kommuner på svensk och dansk sida samarbetar, har en Green Charter tagits fram för att gemensamt utveckla regionen mot en hållbar tillväxt.

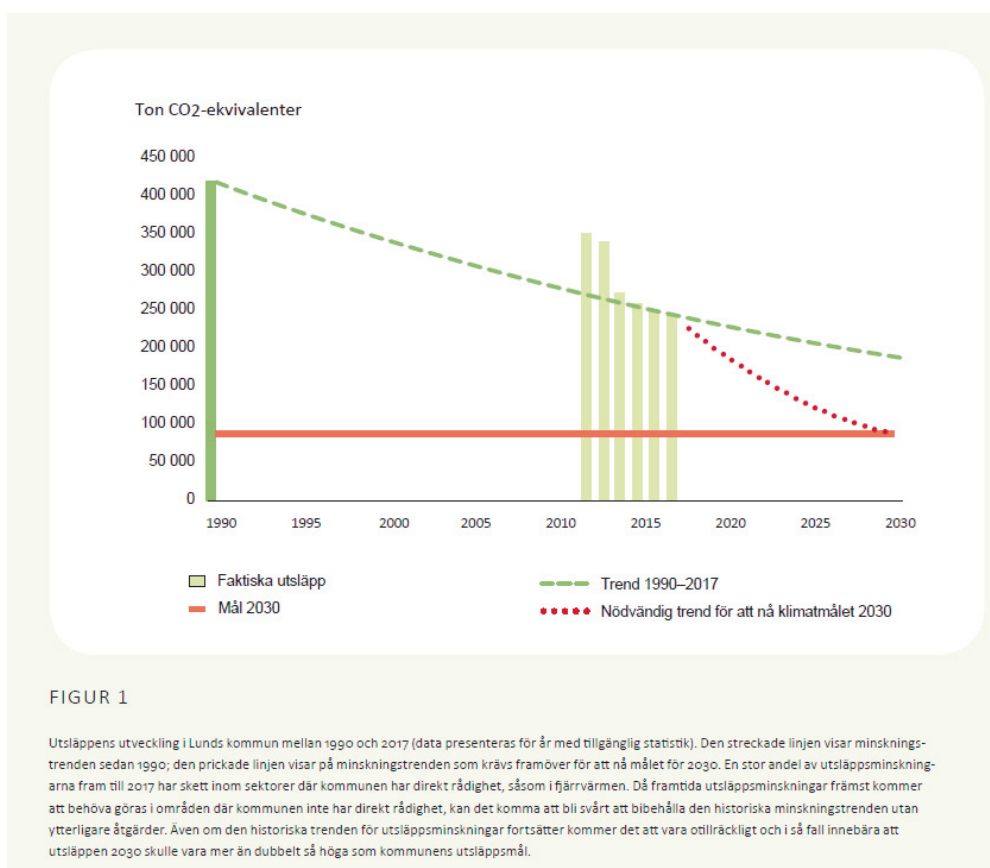
Klimatkontraktet med Viable Cities kommer att bidra till att stärka Lunds arbete och roll som innovationsnav såväl regionalt som nationellt och internationellt.

8 Rapportering och uppföljning

Lunds kommun samverkan med universitetsforskaren Kimberly Nicholas och LU Land-projektet (CEC) kring negativa utsläpp för klimatneutralitet. Där tittar vi framförallt på kolinlagring och hur vi kan få fram bättre data och bättre underlag, samt hur vi ska gå till väga för att hantera de stora osäkerheterna

I Lund granskar också det lokala Klimatpolitiska rådet klimatmål och kommunens samlade klimatpolitik inklusive åtgärder ur ett vetenskapligt perspektiv. Är målen förenliga med Parisavtal och nationella mål? Är åtgärderna som Lund gör tillräckliga för att nå målen?

De har tittat på kommunens mål och gjort en jämförelse med faktiska utsläpp, samt identifierat vilka sektorer som är viktigast för utsläppsminskningen, samt kopplat detta till vilken rådighet kommunen själv har över dessa utsläpp.

FIGUR 1

Utsläppens utveckling i Lunds kommun mellan 1990 och 2017 (data presenteras för år med tillgänglig statistik). Den streckade linjen visar minskningstrenden sedan 1990; den prickade linjen visar på minskningstrenden som krävs framöver för att nå målet för 2030. En stor andel av utsläppsminskningarna fram till 2017 har skett inom sektorer där kommunen har direkt rådighet, såsom i fjärrvärmerna. Då framtida utsläppsminskningar främst kommer att behöva göras i områden där kommunen inte har direkt rådighet, kan det komma att bli svårt att bibehålla den historiska minskningstrenden utan ytterligare åtgärder. Även om den historiska trenden för utsläppsminskningar fortsätter kommer det att vara otillräckligt och i så fall innebära att utsläppen 2030 skulle vara mer än dubbelt så höga som kommunens utsläppsmål.

Parallellt med ovanstående åtgärder pågår inom Klimatneutrala Lund 2030 en innovationsbehovskartläggning, vilken syftar till att klargöra om det är inom några av dessa gap som kommunen behöver sätta in extra resurser eller ha nya typer av samverkan, dialoger eller fungera som katalysator, för att driva på arbetet med att minska gapet och faktiskt göra det möjligt att uppnå klimatneutralitet till 2030.

Uppföljning av klimatmålen i LundaEko görs genom en årlig miljöredovisning/hållbarhetsredovisning till kommunfullmäktige.

Lunds kommun följer upp och återskärter arbetet inom Borgmästaravtalet 2030 till CDP:s och ICLEI:s globala rapporteringsplattform för städer. 2020 fick kommunen högsta betyg (A-listade) för sin rapportering vilket bekräftar att Lund är internationellt ledande i sitt klimatarbete.

